

Kyrkoblad

för Falköpings pastorat

Nr 1 2001

SANKTA BIRGITTA

SANKT OLOF

"Må det ske med mig som Du har sagt"

(Luk. 1:38)

Om den lilla blåsippan på bil den intill kunde tala, så skulle hon nog göra Marias ord till sina. Kanske är det därför som Maria ofta har en blomma som sin symbol, en lilja eller en ros.

Tänk så mycket vi kan lära oss av Jesu mor Maria! Hon var så ödmjuk, därför att hon i allt levde för Gud. Hon var full av nåd och hon gjorde bruk av den allsmåttiga kraft, som bodde i henne, Guds nåd. Likt en blomma som bryter fram i vårens tid ur frusen och till synes död jord.

Maria vill undervisa oss om trons tystnad – att som hon bevara allting i vårt hjärta, att be i vårt inre stilla rum hjärtats tysta bön.

Maria vill undervisa oss om tjänandets beredvillighet. Hon som visar vägen till medvetande i fastans tid att finna vägen till de fattigas och lidandes brister. Hon som pekar på nödens barn och säger: "Se min Son!" Låt oss likt Maria generöst ge av den kärlek och nåd, som vi själva fått för intet.

Maria vill undervisa oss om ödmjukhet. Fastän hon på ett särskilt sätt var full av nåd, blev hon Herrens tjänarinna. Hon står som en av

oss vid korsets fot, som en syndare som behöver försoning och läkedom. Låt oss aldrig skämmas för eller vara för tröga att gå ödmjukhetens ärenden.

"Må det ske med mig som Du har sagt". Marias ord har bevarats i Herrens egen bön med annan formulering: "Ske din vilja, såsom i himmelen så ock på jorden!"

Guds goda vilja är förutsättningen för vårens blomma och för allt an-

nat liv. Guds goda vilja bevisade sig allra mest, när Gud sände sin Son för att lida och dö för vår skull.

*"Och gryr för mig en
morgondag
så är den dagen din:
så är din vilja all min lag
och all din kärlek min"*

*Amen
Lars Magnusson*

Innehåll i detta nummer:

Må det ske med mig som Du har sagt s. 2, Krigare och helgon s. 3, Om fastan och påsken s. 4-5, Livskraft - tema för årets fasteaktion s. 6, Kongo - ett land i kris s. 7, Möt våra vaktmästare s. 8-9, Invigning av ikon i S:t Olofs kyrka s. 10, Minnesbilden s. 11, Mössebergs kyrka 40 år s. 11, Här utbildas framtidens ledare s. 12, Ung i Kyrkan s. 13, Det kom ett brev s. 14, Tures mat s. 15, Prosten s. 15, Korsordet s. 16.

Kyrkobladet delas kostnadsfritt ut till alla hushåll i Falköpings pastorat.

Kyrkoblads nr 1/2001

Nästa Kyrkoblads utkommer inför sommaren 2001.

Ansvarig utgivare:

Lars Magnusson.

Redaktion: Lars Magnusson och Maria Ellhar.

Foto: Maria Ellhar där ej annat anges.

Tryck: Svärd & Söner Tryckeri AB, Falköping.

Omslagsbild: Den nyligen invigda ikonen i S:t Olofs kyrka

S:t Olof:

Krigare och helgon

VÅR GAMLA SKÖNA KYRKA I FALKÖPING fick för ett antal år sedan tillbaka sitt ursprungliga namn efter den man, Olof den helige, som en gång gav namn till henne och många andra kyrkor. När vi nu har fått tillbaka hans bild intill Maria på den nyss invigda ikonen, kan det vara intressant att något minnas vem han var.

De historiska fakta man känner till om S:t Olof är ganska sparsamma och till stor del uppblandade med fromma legender. Han föddes troligen omkring år 995. Hans hela namn var *Olof Haraldsson* och han kallades även *den Digre* och *den Helige*. Han var av allt att döma av kunglig börd med härstamning från Norges förste kung Harald Hårfager (860-940). Det berättas att han under sin ungdomstid levde ett allt annat än helgonlikt liv. Först härjade han som viking i Östersjön och därefter var han med i plundringstågen mot England tillsammans med Olof Tryggvason och Sven Tveskägg. Den sistnämnde lät ju som bekant utropa sig som Englands kung år 1013.

Fruktad krigare

Efter England for Olof över till Bretagne och sedan till Normandie. Här upplevde han en religiös kris och övergick till kristendomen, som han tidigare bekämpat. Han bestämde sig för att införa kristen tro i Norge, där han mottogs väl och utropades till kung år 1015. Först året därpå blev han kung över hela Norge efter slaget vid *Nesjar*. Enligt sägnen lär han ha väntat med slaget någon dag för att inte vanhelga Palmsöndagen. Han blev en ivrig missionär men kom samtidigt i strid med de hedniska stormännen. Olof var en brysk missionär och hård förkunnare av den nya tron.

För att ytterligare stärka sin ställning gifte han sig med Olof Skötkonungs av Sverige dotter Astrid. Hans motståndare såg faran och hotet och vände sig till Danmark och Knut den Store. En dansk-norsk här besegrade Olof vid Helgeån och han flydde till Sverige 1028. Här missionerade han också och skall ha kristnat Gotland.

Han hade goda förbindelser med *Gårdarrike*, dvs. svenskbygderna i Ryssland. Så småningom lyckades Olof samla en blandad här bestående av svenskar, ryssar och normmän c:a 400 man och så drog han in i Norge för att återta sin förlorade kungakrona. Han kom inte längre än till *Stiklastad* nära Trondheim. Där mötte han norska trupper och efter häftig strid den 29 juli 1030 förlorade Olofs mycket mindre här och Olof dödades inträngd av fyra svärdshugg. Hans vänner tog hand om kroppen och begravde den i närheten.

Olofskulten

Kort därefter började helgonrykten komma i omlopp. Underbara helbrägdagörelser skall ha skett vid hans kista. En blind präst fick synen tillbaka och krymplingar blev botade.

Före slaget lär Olof i drömmen ha sett en stege rest till himmelen och han blev utlovad himmelskt liv. Många berättelser från hans levnad kommer nu också fram, som förstärker intrycket av ett helgon.

Ett år och fem dagar efter hans död beslutar man sig för att öppna hans kista i graven i Stiklastad. Därvid lyfter sig kistan själv ur graven och när den öppnades fann man att hans kropp ej genomgått någon förruttelse utan låg där helt oförändrad med undantag att hår och naglar vuxit något. Nu var man helt förvissad om hans karaktär som helgon. Han kvarlevor fördes till Trondheim och gravsattes i en silverkista intill högaltaret. Tyvärr fördes denna kista till Danmark 1540 och smältes ner!

Nu spred sig Olofskulten över Norge och sedan till Bohuslän och Västergötland och därefter till hela Norden. Ett av de äldsta altarna i Lunds domkyrka är helgat åt S:t Olof. Med tanke på den lilla ikonen, så kan man påminna om att enligt en gammal tradition så står Maria som symbol för den kvinnliga innerligheten och S:t Olof för kampen för rättfärdigheten.

De äldsta bilderna av S:t Olof visar en kung utan skägg. Sådana bilder finns i domkyrkan i Nidaros. Senare återges han som en kraftig man med helskägg och krona på huvudet. I högra handen håller han en yxa och i vänstra antingen ett riksäpple, jordglob eller också ett ciborium (förvaringsask för det invigda brödet). Ibland har han också en fana. Under hans fötter finns en liggande manskgestalt med hjälm eller krona på huvudet. Fr o m 1300-talet får den liggande figuren utseendet av en

SANKT OLOF

(Forts s 5)

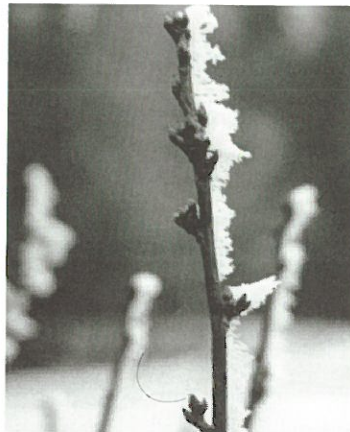
Något om fastan...

I den äldsta kyrkan var påsken en så stor och betydelsefull helg att den krävde en extra lång förberedelse-tid: fastan. Den egentliga fastan är fyrtio dagar lång och inleds med **askonsdagen**. Veckorna före fastan kallas **förfastan**. De två sista veckorna under fastan bär namnet **passionstiden** (passion=lidande) och den allra sista veckan benämns också **stilla veckan**.

Förfastan avslutas med fastlagen som består av **fastlagssöndagen**, **blåmåndagen** och **fettisdagen**. Fastlag kommer av *fastelavent* som betyder kvällen före fastan. Under fastlagen tar man adjö av vardagen med att äta upp sig rejält inför fastans måttfullhet. Blåmåndagen bär även namnen svart-, fläsk- eller rosenmåndagen och fettisdagen kallas också vita tisdagen. Namnet kommer av att detta var sista dagen man fick äta ägg eller mjölk. Därför frossade man på vitt bröd och mjölk - våra dagars fastlagsbullar, dvs semlor.

Seden att strö aska över sig finns beskriven redan i Daniels bok i Gamla testamentet. Askan är en symbol för döden och kroppens sönderfall. Men askan är också en symbol för fågel Fenix som återuppstod ur sin egen aska.

Att göra bot innebär att vända tillbaka till Gud. Fastan är tid för eftertanke och bot. Det gäller för människan att övervinna frestelser och svårigheter. Att fasta behöver inte betyda att man avstår från mat - det kan också innebära att man väljer att avstå från annat som man tycker är viktigt i livet och att den tid och de pengar man får över kommer till nytta i form av eftertanke, bön och, när det gäller

peng-ar, insamlingar till världens fattiga. Under passionstiden följer vi Jesus på den sista vandringen till Jerusalem och försöker ta del av hans lidande.

Stilla veckan sträcker sig från påsksöndagen till påsk-afton. Ett annat namn är **dymmel-**

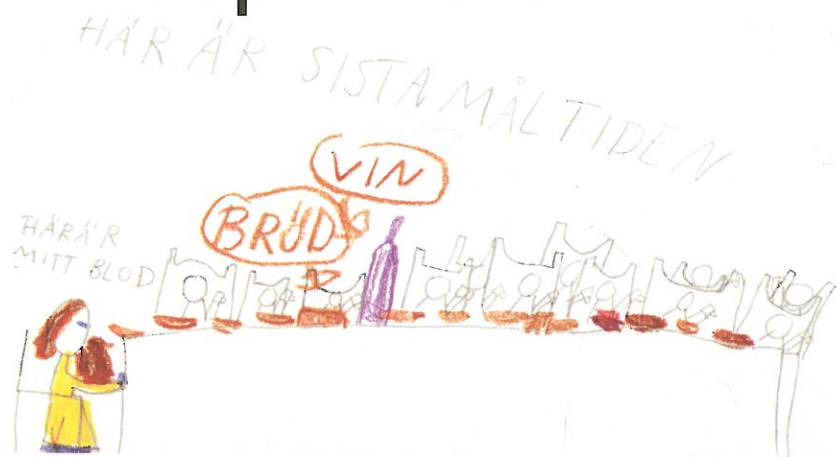
veckan. Dymmeln var en träklubba som från onsdagen i Stilla veckan ersatte kyrkklockans kläpp för att dämpa klockornas klang. Allt skulle vara stilla.

Under Stilla veckan når lidandet sin höjdpunkt. Den leder fram till skärtorsdagens första nattvard och gripandet av Jesus, och korsfästelsen på långfredagen. Fram till 1772 var det skärtorsdagen som var helgdag i Sverige.

Med askonsdagen inleds den egentliga fastan, förr den traditionella botgöringsperioden, då man strödde aska på huvudet på de som hade syndat och därefter drev ut dem ur församlingen och de fick inte komma tillbaka förrän till **skärtorsdagen**. Namnet skärtorsdag kommer av att botgörarna då skärades, dvs renades och återupptogs i gemenskapen.

...och påsken

Ordet **påsk** kommer från hebreiskan och syftar på berättelsen i Gamla testamentet då det judiska folket var slavar i Egypten och leddes ut ur fångenskapen av Gud. Samma natt

dog ett stort antal egyptier, men dödsängeln "gick förbi" (*pasach*) judarnas hus, som hade blod över sina dörrar.

Långfredagen är påskens viktigaste dag, den dag då Jesus dog på korset. Fram till 1969 rådde nöjesförbud i Sverige under denna dag. Om man går ännu längre tillbaka var detta en dag ägnad åt självplågeri, som att lägga stenar i skorna eller äta extra saltad mat. Björkriset, som vi känner som påskris, användes för att piska varandra med för att man skulle få känna den smärta Jesus fick genomlida.

Även om långfredagen präglas av sorg och stillhet är det också förlåtelsens dag. Den är en vändpunkt för mänskligheten eftersom Guds kärlek är så stark att den besejrar döden.

Den stora påskfesten firas i Sverige på påskaftonen trots att påskan egentligen inte infaller förrän dagen därpå, på **påskdagen**. Det är denna

dag man har anledning att hälsa "Glad Påsk" eftersom det var just på den tredje dagen man fann Jesus uppstånden från det döda.

Ägget symboliserar liv och Jesu uppståndelse. Förr trodde man att ägget hade magisk kraft och därför grävde man ner ägg i åkrarna för att det skulle bli bra gröda. Sjukdomar botades genom att man rörde vid ett ägg som var värpt på långfredagen, för att på påskaftonen gräva ner det i en myrstack och hålla sig undan tills myrorna ätit upp ägget.

Påskan varar faktiskt ända fram till pingst - men det är en annan historia.

ME

Teckningarna är gjorda av barn från förskolan Arken

Forts från s 3

drake med eller utan vingar och fyra fötter men med ett krönt manshuvud med samma anletsdrag som S:t Olof själv. Innebörden är osäker, men det har med *den gamla människan* att göra och kampen mot det syndiga jaget, som särskilt ett helgon för.

Sannolikt har S:t Olof och S:ta Helena av Skövde varit de första nordiska helgon som infördes i *Skaraskalendern*, men man vet inte exakt när.

Den 5 februari 1292 inträffar något ganska märkligt. Påven Nicolaus IV utfärdar ett särskilt brev rörande kyrkan i Falköping. I översättning från latinet står det: *"Alla kristtrogna, som får detta brev hälsar jag, etc. Alltså önskande att den helige Olofs kyrka i Falköping av Skara stift med passande hedersbetygelser må besökas, har jag lämnat förlåtelse för ett års och sextio dagars synder åt dem, som dem verkligen ångra och bekänna, och som denna kyrka årligen med vördnad besöka på just denne den helige Olofs dag samt vid helgonen Pancratii, Viti och Modesti, som ock på den saliga Jungfru Marias Himmelsfärdsfester och de åtta festdagar som följa omedelbart på dessa."*

På ikonerna finns också den heliga Birgitta, Europas nyutnämnda skyddshelgon. Henne ber jag att få återkomma till.

LM

Missa inte Musik i Centrum

En halvtimmeslång musikstund i S:t Olofs kyrka, ca 20 lördagar under höst och vår. Mitt under bästa shoppingtid kl 11.00 på förmiddagen. får du möjlighet att koppla av en stund med vacker musik.. Håll utkik i lokaltidningen!

"En källa av ljus"

är titeln på Atle Burmans sista diktsamling och även namnet på den musikgudstjänst som kommer att äga rum i S:t Olofs kyrka på kvällen söndagen 18 mars, då den kände poeten gästar Falköping och läser sina egna dikter.

OAS-dag

Kyrkan och EFS i Warenbergskyrkan. "Den som har öra, hör vad Anden säger till församlingen", lördagen 24 mars. Medverkan av Hans Weicbrodt. Vi börjar kl 14.00 musikgudstjänst kl 19.00. **Välkommen!**

Livskraft - tema för årets fasteaktion

Årets fasteaktion pågår under tiden 25 februari - 8 april och handlar om ekologi och hållbar utveckling. Det gäller arbete mot skogsskövling, erosion och ökenspridning i sydliga länder. Men det handlar också om hur vi lever i Sverige. Om alla levde som vi skulle det behövas tio jordklot.

Men vi har bara en enda jord.

Ekologi betyder "läran om huset". Jordklotet är vårt gemensamma hus och även vårt gemensamma ansvar.

Våra gåvor har betydelse. Tio kronor räcker till ett träd. En vedsnål spis kostar 60 kronor och en tvådagarskurs i hållbar utveckling 170 kronor.

Välkommen med fastebössan till kyrkan på påsksöndagen 8 april.

Årets fastebössor finns att hämta på kyrkornas bokbord.

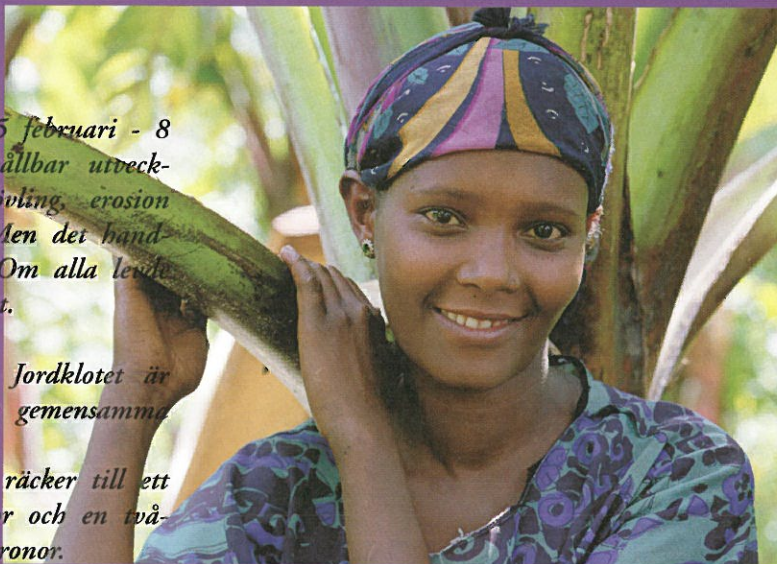

Foto: Lars Rindeskog/IKON

Emebet Ayde heter flickan som finns på materialet till Lutherhjälpens fasteaktion 2001.

"Jag är så glad" - Arbete för hållbar utveckling

- Kompost är mycket bättre än konstgödsel! Med Guds hjälp kanske jag klarar mig med enbart kompost om tre år.

Petros Abiyo, etiopisk jordbrukare, sträcker fram händerna med mylla från en av sina komposter. Det är ingen tvekan om hans övertygelse.

Petros har varit sk kontaktbonde i ett år inom ett arbete för långsiktig utveckling som drivs av kyrkan. Det året

har lärt honom mycket om en hållbar utveckling. Hela det lilla jordbruket är omgärdat med stängsel, och här och var har han planterat träd som ger skydd, men också djurfoder. Han har flera komposter. De åkrar som är branta har han terrasserat och på terrasskanterna växer elefantgräs.

-Tack vare terrasskanterna regnar inte den bördiga toppmyllan bort. Jag behåller den själv, den hamnar inte på grannarnas mark! förklarar Petros.

Han berättar om goda skörderesultat och om hur hans grannar blir intresserade av de nyheter de ser honom praktisera.

Vinden susar i träden uppe på den branta sluttning där Petros bor med sin familj. Det är lummigt och frodigt, och han säger:

- Jag är så glad. Förut var jag lat, men sedan fick jag undervisning och nu arbetar jag för fullt.

Bevara balansen

Detta är ett exempel från Mekane Yesuskyrkans arbete i Etiopien. "Att tjäna hela människan" är utgångspunkten. I utvecklingsarbetet på landsbygden ska allt som görs bidra till att människorna lär sig hur de på ett ekologiskt hållbart sätt bevarar den naturliga balansen mellan människa, växter och djur.

(forts sid 14)

Foto: Lars Rindeskog/IKON

Kongo - ett land i kris

-Gud ville att jag skulle leva och det är min uppgift att tacka Gud för mitt liv.

Vi kan kalla honom Muana Mboka, vilket betyder "barn från ett land". Han vill inte att vi ska skriva hans riktiga namn; inte heller vill han att vi ska ta någon bild. Trots att Kongo ligger hundratals mil bort finns rädslan för att det han berättar för oss ska gå ut över hans familj, som fortfarande finns kvar i Kongo. Själv har han varit i Sverige i två år sedan han lyckades fly efter Mobutus fall i maj 1997, då makten togs över av rebeller och Kabila utsågs till ny president. Under striderna blev han skjuten i benet så illa att han senare förlorade det.

Vi möter Muana Mboka i hans hem i Falköping. Han har lärt sig en del svenska, men för att vi ska kunna förstå varandra ordentligt är hans vän Yusef, som kom till Sverige redan för femton år sedan, med och tolkar åt oss.

-Hemma i Kongo hade vi varit fiender, säger Yusef. Jag stod på Lumumbas sida.

Rikt land

För att förstå vad som händer i Kongo, eller Zaire som det hette före 1997, måste man känna till landets historia. Liksom de flesta afrikanska stater, var Kongo tidigare i handerna på en kolonialmakt - i detta fall Belgien. Vanvårdat och exploaterat lyckades landet 1960 bli självständigt under Lumumbas ledning. Inre konflikter ledde dock till att Lumumba mördades och 1965 togs makten över av blivande diktatorn Mobutu.

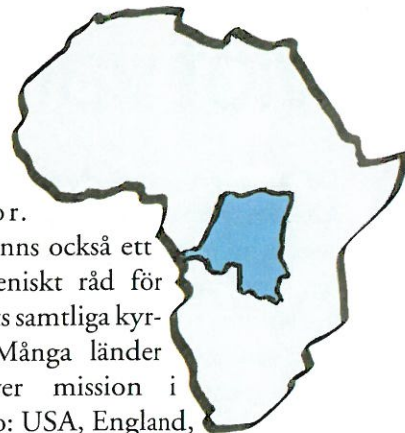
Kongo är ett av världens rikaste länder. Här finns 77 % av allt guld i världen, 90% av världens smyckediamanter, här finns alla världens mineraler, och här finns olja. Men inga av dessa rikedomar kommer landets befolkning till del. Istället plundras landet av utländska exploaterare. Än idag händer det att utländska plan landar i djungeln, mördar befolkningen och plundrar byarna. Någon industri att tala om finns inte heller, eftersom råvarorna, som finns ute i landet, har problem att nå fram till de städer där fabriker ligger. Det är också svårt att få utländska investerare intresserade. Detta i sin tur leder till hög arbetslöshet och även om ingen svälter har många det svårt.

Etnisk splittring

Kongo är splittrat, både etniskt, politiskt och religiöst. I landet finns över 400 stammar som alla talar olika dialekter. Det finns fem stora språk, dels franska, som är det officiella språket, dels fyra nationella språk: lingala, swahili, kikongo och tshiluba. Så gott som alla i landet är kristna, men det är idag svårt att säga hur många som tillhör de olika kyrkorna. För några år sedan var den katolska kyrkan störst, stödd av ca 47 % av befolkningen, medan protestanter och kimbanguismen tillsammans stod för 44 %. Idag har både katoliker och protestanter förlorat mark till inhemska rörelser och sekter. Fortfarande har kyrkan en viktig roll då det gäller undervisningen i landet. Alla barn i Kongo har rätt att gå i skolan, men det är svårt att få lärare, då inga löner utbetalas av staten. Trots svårigheterna för kyrkan finns ett samarbete mellan de stora grupperna, man hjälper t ex varandra med att bygga kyrkor

och skolor.

Det finns också ett ekumeniskt råd för landets samtliga kyrkor. Många länder bedriver mission i Kongo: USA, England, Sverige och Belgien är några exempel.

Afrika - en laddad revolver

Kabila, som många trodde på, blev inte den enande makt man hoppats. Istället blev han värre än Mobutu, eftersom han blev tvungen att betala dem som hjälpt honom till makten. Stora rikedomar har sålts till Angola och Zimbabwe. USA hjälper också till att suga ut landet. Detta har lett till att det jäser ute i landet. De som en gång stred mot Mobutu känner sig svikna. Förmodligen var det hämnd som ledde till att Kabila själv nyligen mördades. Det råder just nu kaos i landet. I princip finns det två olika grupper av rebeller: de som stred på Kabilas sida och som nu känner sig svikna och de som stod på Mobutus sida.

-Hela Afrika är som en revolver, säger Muana Mboka, och avtryckaren finns i Kongo. Omvärlden måste veta vad som pågår. FN måste göra något, men så länge USA förhindrar ett ingripande kommer ingenting att bli bättre.

Han är glad att han kom till Sverige, men mest av allt önskar han förstås att även hans familj får möjlighet att komma hit. Dagen efter vårt besök ska han träffa sin handledare, som förhoppningsvis ska hjälpa honom att återförenas med dem inom en snar framtid.

ME

Möt våra vaktmästare

De är något av kyrkans doldisar. Kanske undrar du någon gång vem som byter blommor på altaret, vem det är som ser till att ljuskronornas prismor gnistrar, eller vem som sköter om våra församlingshem? Allt detta och mycket mer sköts av de vaktmästare som ansvarar för våra kyrkor. Här får du en presentation av dem.

Ifråga om bokningar bör man i första hand vända sig till pastorexpeditionen i Falköping, 77 63 00, eller till den av vaktmästarna som berörs. Har du frågor om kyrkogårdarna hänvisas till kyrkogårdsförvaltningen, Ola Friman, 77 63 50.

Kent Mossby

Ansvarig för kyrkor och församlingshem i pastoratet
Tel 77 63 10

Bengt Johansson

Tel 0703 91 05 61
(ej i bild)

Birgitta Classon

Tel 0703 910567

GunBritt Gunnarsson

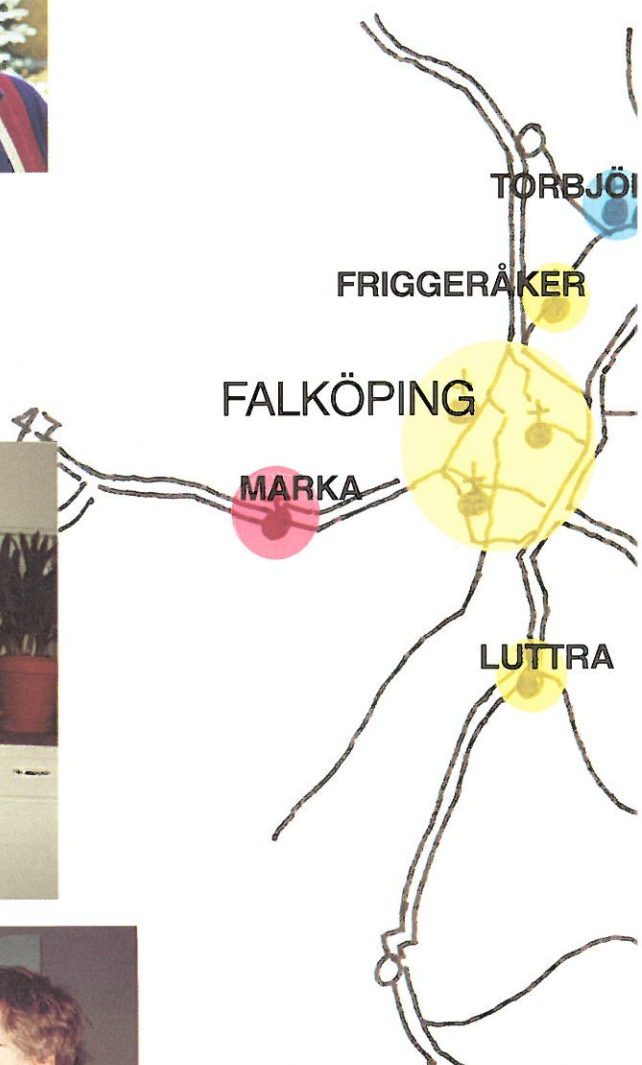
Tel 0705 23 95 32

Gunnar Källqvist

Tel 0703 91 05 63
(ej i bild)

Kent Strängby

Tel 76 50 10

Marianne Hesselmark
Tel 77 63 75

Victoria Isacsson
Tel 0705 721781

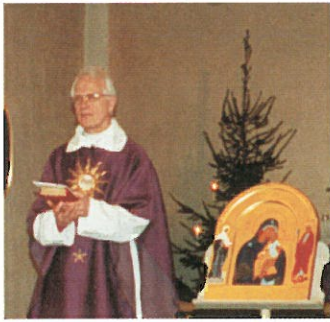

Marianne Källqvist
Tel 0703 91 05 63

Astrid Jansson
Tel 303 25

Invigning av ikon i S:t Olofs kyrka

Söndag 3 advent invigde biskop Lars-Göran Lönnermark i samband med högmässan den nya ikon som nu pryder väggen vid den södra porten i S:t Olofs kyrka i Falköping.

Den vackra ikonen, som är målad av Erland Forsberg, föreställer Maria med Jesusbarnet i sin famn. Maria har sällskap av två heliga; till vänster finns den heliga Birgitta och till höger S:t Olof. Invigningen skedde i samband med högmässan. Kyrkoherde Lars Magnusson beskriver ikonen som mer än

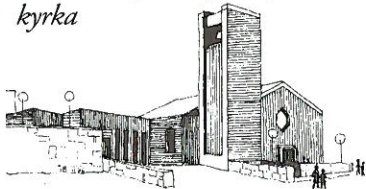
bara en bild; den är även ett fönster mot himmelen. Framför ikonen finns en ljusbärare, där besökare kan tända ett andaktsljus i sällskap med Maria, Jesusbarnet och de två heliga.

-Vi ber att denna ikon ska länka våra tankar och böner till det som är evigt, sade biskopen i sitt invigningstal.

Efter högmässan samlades ett sextiotal deltagare till samkväm. Ann-Marie Andersson passade då också på att berätta om verksamheten på S:t Olofs gård.

Fredriksberg - den öppna famnens kyrka

Körverksamhet

Fredriksbergskören övar tisdagar 19.00 - 20.30. Kören behöver förstärkning av både kvinnor och män!

Kören **Knut Svennings** övar varannan torsdag 19.00 - 21.00.

Barnkören **Arken** övar torsdagar 14.00 - 14.45.

Konfirmationer i vår

Torsdagsgruppen med km Hans Johansson och församlingsassistent Jenny Isacsson: söndagen 2 maj kl 10.00, konfirmation och mässa.

Onsdagsgruppen med km Knut Svenning och församlingsassistent Jenny Isacsson: lördagen 12 maj kl 15.00. Mässa söndagen 13 maj kl 11.00.

För övrig barn- och ungdomsverksamhet se sid 13. Ansvarig är Jenny Isacsson.

Nya telefonnummer i Fredriksbergskyrkan

Kyrkans lokaler, Lilian Elfström	77 63 32
Distriktspräst Knut Svenning	77 63 33
Kyrkans förskola, Arken; Solveig Asmús	77 63 34
Församlingsassistent Jenny Isacsson	77 63 35
Kantor Ellinor Fransson	77 63 35
Telefax	77 63 39

Besök gärna våra musikgudstjänster 11 mars kl 19.00 och på långfredagen kl 15.00.

Minnesbilden

Åsle Kyrka

Kyrkans kärna är från 1100-talet och korsarmarna i norr och söder byggdes på 1570-talet. Södra korsarmen kallas "Mularpskyrkan", eftersom mularpsborna brukade sitta där, när det var tjänstlöst i den egna kyrkan.

I den norra armen fanns förr det Lilliehöökiska gravkoret. Det används nu som dopkor och för mindre andakter.

Taket täcks av gotiska kryssvalv. Vid en restaurering 1948 fick kyrkan sitt nuvarande utseende. Endast altaruppsatsen samt predikstol står kvar i ursprungligt skick. Båda präglas av den provinsiella barockens typiska drag. Den förra är ett verk i trä från 1734 av mästern Cransberg. Den har flera vackra figurer, som inramar det ovanliga motivet "Jesu dop i Jordan".

Bildhuggaren Bengt Wedlin har gjort predikstolen 1718. Gustav Horn och hans hustru Jacobina Catharina Lilliehöök skänkte en gång kalken på 1600-talet. Vinkannen dateras till 1648.

Kyrkans äldsta grav vid västra kyrkogårdsmuren har både Torshammare och det kristna korset inhuggna. Här finns också flera stavkorshällar från 1100-talet.

Vår gamla teckning över kyrkan visar henne, som hon såg ut för drygt 100 år sedan.

Man kan också fundera över kyrkans blygsamma läge. Förmodligen byggdes hon en gång vid en sjöstrand, det som idag är mosse. Det var vanligt att man valde de vackraste platser för byggandet av sin kyrka. Vanligen var det just en sjöstrand eller en höjd, som fick bli platsen för dem, som sökte sig samman för att möta Herren.

Platsen kan se annorlunda ut idag, kyrkorumen har många gånger ändrats till det bättre eller sämre. Men budskapet är detsamma och Han, som möter de sina, är oberoende av tidens skiftet.

LM

Mössebergs kyrka 40 år

För fyrtio år sedan invigdes den då nybyggda Mössebergskyrkan av biskop Sven Danell. Kyrkan, som kostade ca en halv miljon att bygga är ritad av ar-

Foto: privat

itekt Anders Ekman. Bakom kyrkobygget stod diakonikretsen och stiftelsen Mössebergs kyrka. Under fyrtio års tid hade diakonikretsen och syföreningen arbetat för sin kyrka och "sytt ihop" inte mindre än 150.000 kr! Övriga medel hade man fått genom anslag och lån.

Andra söndagen i advent firades en jubileumsmässa i Mössebergs kyrka med bl a musik av kyrkokören och Bel Sono. Efter mässan inbjöds till samkväm, bildutställning och bildvisning.

Foto: Lars Pettersson

Här utbildas framtidens ledare

Andakt och bön. Sång och musik. Jesu liv. Ledarrollen. Gruppdynamik.

Detta är några av de ämnen som tas upp under den ledarutbildning som anordnas av ungdomspedagogerna i Falköpings kyrkliga samfällighet. Utbildningen, som vänder sig till den som är ledare i Svenska kyrkans barn- och ungdomsverksamhet, har samlat sjutton deltagare, så intresset är stort.

Utbildningen omfattar 8 träffar om 2-3 timmar och första träffen gick av stapeln i slutet av oktober. Efter denna introduktion kommer man att ses en gång i månaden på olika ställen i samfälligheten. Kursen avslutas med en heldag med skapande som tema och då kommer man också att genomföra en gudstjänst tillsammans. Under kursen kommer man också att bjuda in gäster som präst, kantor och stifts-konsulent.

Temat denna andra träff är andakt och bön, jag och tron. Andakt, lek och sång är återkommande inslag under varje träff. Denna sammankomst är förlagd till

församlingen i Slöta och inleds med en lek innan man ger sig i kast med de mer allvarliga frågorna. Deltagarna får här i uppgift att välja ut fem ord som de förknippade med andakt och bön

och därefter följer en diskussion om varför man valt just dessa ord. Ett ord som de flesta förknippade med andakten är sång. -Sång gör att alla får vara med, tycker någon.

Andra förslag är gemenskap, stämning, stillhet, tystnad och ljus. Någon säger att "allt kan förknippas med andakt, det beror på hur man ser det.

Diskussionen går vidare. Varför ska vi ha andakt i våra grupper? Hur känner du för att hålla andakt i gruppen? Är andakten i barngruppen den enda andakt du hinner med?

De flesta är överens om att andakten behövs, speciellt i vår tid, då många barn är stressade och inte har med sig tron hemifrån.

Jenny har som uppgift att leda sången och detta avslutar träffens första del, innan det är dags för fika. Efter fikapausen väntar bl a andakt i Slöta kyrka.

ME

Den här sidan är tänkt att bli en sida bara för dig som är ung. Knep och knåp, dikter eller böner, reportage - inte bara om ungdomsverksamhet, utan även riktat direkt till dig som är yngre.

Kvällsbön

Jag knäpper mina händer för nu så är det kväl. Käre Gud förlåt mig det jag inte varit snäll.

Tack Gud för mina vänner och tack för mamma och pappa. Tack för att jag växer och blir frisk, stark och stor.

Min gode Far i himlen. Du bär och sköter om mig. Hela jorden bär du nu somnar jag trygg hos dig.

Amen

"MATNYTTIGT"

HÄR NEDAN DÖLJS EN MASSA ÄTBART. DET GÄLLER ATT LETA LODRÄTT, VÅGRÄTT, DIAGONALT SAMT FRAM- ELLER BAKLÄNGES.

R	A	L	L	U	B	T	T	Ö	K
G	B	A	K	A	K	N	N	A	P
U	K	O	L	A	E	L	L	I	S
M	M	A	L	S	R	B	N	Ö	T
T	O	R	O	M	A	U	S	Å	S
T	O	R	S	K	G	L	T	S	O
L	Å	Ä	G	G	R	L	N	G	G
A	S	M	Ö	R	U	E	R	R	Å
D	R	Å	F	V	B	A	Ö	I	F
D	D	V	R	L	M	T	K	F	S
Ä	K	O	I	F	A	L	I	A	R
G	K	F	Ö	O	H	B	M	K	K

Rätt svar: 1 Bullar, 2 kött, 3 köttbullar, 4 kaka, 5 pannkaka, 6 kola, 7 sill, 8 mal, 9 lamm, 10 bulle, 11 nöt, 12 rom, 13 morot, 14 sä, 15 förs, 16 ost, 17 ost, 18 ä, 19 ägg, 20 gröt, 21 smör, 22 ris, 23 får, 24 gädda, 25 korn, 26 fil, 27 hamburgare, 28 biff, 29 kaka

Kyrkans Dag 2001

Glöm inte att redan nu boka Annandag pingst, 4 juni, för en dag i Plantis för hela familjen.

Foto: Urban-Jorméus

Barn- och ungdomsverksamhet i Fredriksberg, våren 2001

Måndagar	13.30 - 15.30 Öppet hus (för mammor och pappor med barn 0-5 år) 16.00 - 17.30 Miniorerna (7-9 år) 18.00 - 19.30 Juniorerna (10-12 år)
Tisdagar	16.00 - 18.00 Seniorerna (13-14 år)
Onsdag	9.00 - 11.30 Öppet hus (se måndag)
Torsdag	19.00 - 22.00 Kyrkans Unga (för dig som är 15 år och äldre)

Det kom ett brev...

Lagom till jul dimper det ner hos oss, brevet från Inga-Lisa Fairweather. Kyrkobladet har tidigare (3/99) berättat om hennes arbete bland fattiga och behövande i Sri Lanka, dit hon flyttade för många år sedan. I sitt brev berättar hon om glädjeämnen, men också om sorgliga händelser:

”En fruktansvärd händelse tilldrog sig för några veckor sedan här uppe i bergen, när 26 unga familjer f.d. LTTE-medlemmar som var intagna för rehabilitering blev mördade. Det är helt ofattbart hur detta kunde hända och är ett fruktansvärt bakslag. Sorg och skam är vad de flesta känner.”

Inga-Lisa fortsätter med att berätta om arbetet med Future-in-ourhands i Satmal Center, där man just nu bygger en ny vävstuga och där

Fortsättning fr sid 6

Dit hör inte minst planteringen av träd. Avskogningen och den jordförstörelse som följer är ett jätteproblem, bl a i Etiopien. Därför är plantskolor och trädplantering så viktigt.

- Vi använder kompostjord som vi får genom att blanda växtavfall, gödsel och aska. Effekten av kompostjord varar längre än den av konstgödning.

Människan som förvaltare

Den ekumeniska organisationen AIDRom i Rumänien har ett ekolo-

man sedan ska kunna samla allt som har med vävning att göra under ett tak: undervisning, tillverkning och försäljning. I juni byggdes det gamla potatisskjulet om till undervisningslokal, där både pojkar och flickor får lära sig att tillverka aluminiumramar för att sedan kunna finna arbete eller starta eget. Aluminium har blivit ett populärt material och det spar skogen.

Hjälpen från Sverige leder även till nya idéer:

”När barnen i vår eftermiddagskola fick höra om eleverna i Billingsdalsskolan som gjort kompost och sedan sålt den och skickat pengarna till vår skola blev de inspirerade. Nu odlar de grönsaker och har försäljning varje Poya dag (= fullmåndag) som är helgdag här. Pengarna går till böcker och annat åt dem som bäst behöver och material till skolan.”

Pojkarna på intagningsanstalten i Kepppetipola har också anlagt odlingar. Dessutom har anstalten blivit ett trevligare ställe numera sedan föreståndaren upptäckt hur viktigt det är för pojkarna att ha sysselsättning

giskt jordbruk dit teologstudenter kommer på kursveckor. Skälet till att kyrkorna engagerar sig i miljöarbetet är enkelt: det finns i Bibeln. Viktiga texter i sammanhanget är till exempel 1 Mosebok 2:4, 15 och Psaltaren 8:2, 9 och 148:1, 7. Människans uppgift i förhållande till naturen är att vara förvaltare. Samma undervisning får asiatiska ungdomar på ett kurscentrum i Indien där de utbildas för att arbeta med utvecklingsfrågor i olika länder.

Så pågår arbetet för hållbar utveckling och en ekologi i balans världen över. Hemjordbruken i Bangladesh

Brevet berättar också om hur man kunnat bygga nya hus åt de allra fattigaste tack vare en fin gåva från ”Ge Livet en chans”. Fyra rejäla hus har det blivit och förutom husen har byggts 14 toaletter och två viktiga brunnar.

Inga-Lisa vill tacka alla som skänkt gåvor och passar på att be alla att inte skicka pengar genom bankens giro utan att bara skriva Nicklefield Village Centres kontonummer: 5731-29 105 13 på talongen. Annars tar banken nämligen ut en extra avgift som då dras från gåvan.

Brevet avslutas:

”Så har vi kommit till slutet av år 2000. Jag tycker inte det är så länge sedan vi i spänning vakade in det nya årtusendet och på TV-skärmen såg hur lande efter land välkomnade detta Nya. Kanske blev det varken annorlunda eller bättre. Krigen rasar, människor gör varandra illa.

Men julen kommer också i år med hopp om Försoning.

Vi skickar varma julhälsningar och tacksamma tankar till Er alla för att ni hjälper på så många sätt.”

som innebär ny trygghet för mycket fattiga familjer. Småbönders ekologiska äpple- och mjölkproduktion i Peru. Trädplanteringen för att hejda öken-sanden i Mauretanien.

Exemplen är många, ofta i en liten skala men spännande, ibland till och med dramatiska. Och allt görs för att hela Guds skapelse ska leva.

Sonja Gunnarsson

Tures Mat

Ture Mörk har lång erfarenhet från olika restaurangkök i världen. Har varit ex seglat flera varv runt jorden med exklusiva fartyg som Gripsholm, Kungsholm och Stockholm, han har varit på anrika Grand Hotell, Haglund i Göteborg, Högfällshotellet i Sälen och Lilla Gourmet i Falun. Här bjuder han på två verkliga läckerheter som passar fint framåt vårkanten.

SCAMPIAL'ELISABETH

4 pers
12 havskraftstjärtar eller jätteräkor
1/2 lök
1 tomat
1 hg färska champinjoner
1 knippe persilja
1 dl grädde
1 dl vitt vin
2 cl whisky

Hacka löken och persiljan, skälla och strimla tomaten, skiva champinjonerna, fräs stjärterna med tillbehören i litet olja och lägg gärna i en fiskbuljongtärning. När scampin fått litet färg, häll på whiskyn och tänd. Då elden slocknat, häll på vinet och grädden, smaksätt med salt och nymalen peppar. Serveras med ris.

MANDELTÄRTA

6-8 pers
5 ägg
2 hg socker
2 hg sötmandel

Mandeln skällas, skalas och mals. Äggulorna vispas hårt med sockret. Den malda mandeln blandas i smeten. Smörj en plåt väl och mjöla den. Smeten bredds ut på plåten ca 1/2 cm tjockt och gräddas 25-30 minuter i 200°. Skär ut bitar i kakan och lägg upp med stark likörgrädde mellan bitarna. Strö över pudersocker och servera kallt.

Bon Appetite / Ture

Snacka går ju...

men Lutherhjälpen stödjer fattiga och förtryckta över hela världen.

Lutherhjälpen

Pg 90 02 56-9

